

VESTRE TOTEN KOMMUNE

Delegeringsreglement – vedtatt 01. februar 2024 sak 005/24

Perioden 2024-2028

02.01.2024

TRYGGHET, TRIVSEL OG UTVIKLING

Innhold

1 Innledning.....	2
1.1. Bakgrunn	2
1.2. Retningslinjer i kommuneloven for delegering av myndighet.....	2
1.3 Forholdet mellom underordnet og overordnet organ	3
1.4. Saker av prinsipiell betydning.....	3
1.4.1. Framgangsmåte for å avgjøre om en sak er prinsipiell.....	4
1.5. Delegering i klagesaker.....	4
1.6. Myndighet knyttet til bestemte roller i organisasjonen, og myndighet kommunestyret ikke kan delegere	5
1.7. Gyldig delegering	5
1.8. Oppdatering og endringer av delegeringsreglement	6
1.9. Avgrensninger	6
2 Politiske organ med beslutningsmyndighet.....	7
2.1. Kommunestyrets oppgaver og myndighetsområde.....	7
2.2. Fordeling av saker mellom kommunestyret og utvalg	8
2.3. Ordfører.....	8
2.3.1. Ordførers oppgaver.....	8
2.3.2. Delegering av myndighet til ordfører.....	8
2.3.3 Myndighet ved administrasjonens inhabilitet.....	9
2.4. Formannskapet.....	9
2.4.1. Formannskapets ansvarsområde	9
2.4.2. Delegering av myndighet til Formannskapet.....	10
2.5. Oppvekst- og velferdsutvalget (OVU)	11
2.5.1. Utvalgets ansvarsområde.....	11
2.5.2. Delegering av myndighet.....	11
2.6. Utvalg for Teknisk Drift og Plansaker (UTP)	11
2.6.1. Utvalgets ansvarsområde.....	12
2.6.2. Delegering av myndighet.....	12
2.7. Vilt- og innlandsfiskenemnd	12
2.8. Sakkyndig nemnd	13
2.9. Partssammensatt utvalg (ADMIS)	13
2.9.1. Utvalgets arbeidsområde	13
2.9.2. Delegering av myndighet.....	13
2.10. Valgstyret.....	13
2.10.1. Styrets arbeidsområde.....	13
2.10.2. Delegering av myndighet.....	14
2.11 Eldrerådet.....	14
2.11.1 Ansvar og oppgaver.....	14
2.12 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (RMNF).....	14
2.12.1 Ansvar og oppgaver.....	14
2.13 Ungdomsrådet (UDR)	15
2.13.1 Ansvar og oppgaver.....	15
3. Delegering av myndighet til kommunedirektør.....	16
3.1. Kommunedirektørens ansvarsområde.....	16
3.2. Delegering av myndighet til kommunedirektøren	17
3.2.1. Generell avgjørelsesmyndighet	17
3.2.2. Personalmyndighet	17
3.2.3 Myndighet i økonomiske saker	18
3.4. Videredelegering fra kommunedirektøren.....	18

1 Innledning

1.1. Bakgrunn

Dette dokumentet er utarbeidet vinteren 2024, og tar utgangspunkt i Vestre Toten kommune sitt tidligere delegeringsreglement (vedtatt i K-sak 072/2023). Det viktigste formålet med delegeringsreglementet er å angi hvem som, foruten kommunestyret, kan treffe avgjørelser. Delegeringsreglementet skal sikre at politiske organer og ansatte i kommunen, samt private parter og publikum for øvrig til enhver tid kan være orientert om hvem som har kompetanse til å treffe beslutninger.

All delegert myndighet utøves i henhold til lover, forskrifter og retningslinjer gitt av overordnet organ, og innenfor budsjettets rammer og forutsetninger. Ca. 150 lover og over 1000 paragrafer styrer kommunens daglige virksomhet.

Det er en målsetning at avgjørelser treffes på et lavest mulig nivå i organisasjonen.

Reglementet tar opp delegering av myndighet fra kommunestyret til andre politiske organ, samt delegering av myndighet fra politiske organer til kommunedirektøren. Det vil bli utarbeidet et eget delegeringsreglement fra kommunedirektøren til tjenesteområdedere mfl.

1.2. Retningslinjer i kommuneloven for delegering av myndighet

Delegeringsreglementet er forankret i kommunelovens bestemmelser om delegering. Loven slår fast at kommunestyret er kommunens øverste organ, og *at kommunestyret treffer vedtak på vegne av kommunen (....) hvis ikke noe annet følger av lov* (kommuneloven § 5-3). Videre heter det: *Kommunestyret og fylkestinget kan delegere myndighet til å treffe vedtak til andre folkevalgte organer, ordføreren eller kommunedirektøren innenfor rammene av denne loven eller annen lov.*

Formålet med et delegeringsreglement er å avlaste kommunestyret med underordnede og daglige gjøremål, og sikre en effektiv forvaltning. Gjennom reglementet får andre organ og roller legitimitet til å ta beslutninger på vegne av kommunestyret.

Delegeringsreglementet er utformet i tråd med de konkrete bestemmelsene om delegering i kommuneloven for de ulike politiske organ og roller som er aktuelle i en kommune. Særlig framheves reglene for delegering til formannskapet (kommuneloven § 5-6), ordfører (kommuneloven § 6-1) og utvalg (kommuneloven § 5-7), samt delegering fra politisk nivå til kommunedirektøren, *som leder for den samlede kommunale administrasjon* (kommuneloven § 13-1). Kommunedirektøren er, som hovedregel, også det eneste punktet i administrasjonen som kommunestyret kan delegere myndighet til.

2. januar 2024

Et delegeringsreglement kan ikke ta opp i seg og forutse alle detaljer og problemstillinger som er knyttet til beslutninger for drift og forvaltning. Dette dokumentet forutsetter derfor at de som skal utøve myndighet må utvise et skjønn rundt hva som er saker av prinsipiell betydning. Kommuneloven presiserer at avgjørelser i saker av prinsipiell betydning bare kan tas av et politisk organ. Saker av «ikke-prinsipiell betydning» kan blant annet delegeres til ordfører (kommuneloven § 6-1), og formuleringen er helt sentral når det gjelder delegering til kommunedirektøren (kommuneloven § 13-1).

Det er et ufravikelig krav at alle vedtak som gjøres av politiske utvalg og administrasjon etter dette reglement skal iverksettes innenfor de budsjetttrammer som kommunestyret har gitt. Det forutsettes videre at beslutninger og vedtak gjøres innenfor gjeldende lover, forskrifter og avtaleverk.

1.3 Forholdet mellom underordnet og overordnet organ

Et overordnet organ har rett og plikt til å kontrollere at det underordnede organet ikke går ut over den delegerte myndighet eller de rammer og forutsetninger denne myndigheten skal utøves innenfor. Videre skal det overordnede organ påse at delegerte oppgaver til underordnet organ blir utført.

Et overordnet organ kan kreve å få seg forelagt en sak som et underordnet organ har til behandling i henhold til delegert fullmakt.

Den som har fått delegert myndighet, kan overlate til det overordnede organ å fatte avgjørelse i spesielle saker.

Et overordnet organ kan av eget tiltak omgjøre et underordnet organs vedtak i samsvar med forvaltningsloven § 35.

Overordnet organ bør bruke sin myndighet til å gripe inn i enkeltsaker med den største varsomhet. Slike inngrep bør ikke skje uten viktig grunn og uten at de instanser det gjelder blir tilstrekkelig informert og konsultert.

1.4. Saker av prinsipiell betydning

Om saker er av prinsipiell eller ikke prinsipiell betydning kan være spesifisert i lov, planer, strategivedtak eller praksis gjennom vedtak i saker med prinsipiell betydning. En sak av prinsipiell betydning kjennetegnes ofte av at det er sannsynlighet for, eller at det allerede har oppstått uenighet, saken debatteres offentlig og det er signalisert ulike politiske holdninger og synspunkter.

Etter kommuneloven § 13-1 kan kommunedirektøren etter delegering avgjøre saker som ikke av prinsipiell betydning. Stort sett får kommunedirektøren adgang i dette reglement til å avgjøre slike saker.

2. januar 2024

For å få belyst om administrativ vedtakspraksis er i tråd med det flertallet i kommunestyret kan stille seg bak, kan kommunestyret eller andre politiske organer be om en redegjørelse om en konkret sak eller saksfelt. På samme måte kan kommunedirektøren fremme en sak som administrasjonen i utgangspunktet har myndighet til å avgjøre, eller på annen måte sondere hva som er flertallets oppfatning før saken behandles videre.

Dersom det er tvil om et organ eller en rolle har myndighet til å ta en beslutning, er det en plikt for organet, eller den som innehar rollen, å sjekke dette ut.

1.4.1. Framgangsmåte for å avgjøre om en sak er prinsipiell

- Dersom det er tvil om en sak er av prinsipiell betydning, eller dersom det er tvil om hvordan en slik sak av prinsipiell betydning skal behandles i det politiske system, har ordføreren og kommunedirektøren ansvaret for å avklare dette. Det er imidlertid ordføreren som til sist har ansvaret for å avgjøre om en sak er prinsipiell eller ikke.
- De avklaringer som blir gjort gjennom behandlingen av slike tvilstilfeller, utvikler en sedvane.
- Dersom kommunen får vesentlige ekstraordinære inntekter med mulighet til å prioritere tiltak og økonomisk fordeling innenfor en gitt totalramme, skal det alltid legges frem egen sak til politisk behandling.
- Det kan også lages egne regler (vedtekter) for behandlingen av bestemte sakstyper som går igjen med jevne mellomrom.
- De politiske utvalgene v/ordføreren og utvalgslederne skal samarbeide med kommunedirektøren og ledergruppen om å utarbeide oversikter over hvilke saker som anses å være av prinsipiell betydning og hvilke saker som i de fleste tilfeller ikke er det. Slike oversikter blir da retningsgivende for saksbehandlingen. Det fratar imidlertid ikke administrasjonen en generell plikt til å vurdere enhver sak ut fra sitt konkrete innhold, for på den måten å avklare om det er en ikke-prinsipiell sak. Ordføreren skal i den løpende dialog med kommunedirektøren samhandle med utvalgslederne om å finne de riktige eksemplene, og påse at kommunedirektøren følger opp administrativt.
- Det kan som utgangspunkt være nyttig i sonderingen mellom prinsipiell/ikke-prinsipiell sak å spørre om det til grunn for avgjørelsen trengs mer enn en faglig og/eller regelbundet vurdering eller behandling. Kommer man inn på politiske vurderinger og prioriteringer er man over i prinsipielle saker. Videre er det en forutsetning at saksbehandleren konfererer med sin overordnede når det er tvil om en sak er prinsipiell eller ikke.

1.5. Delegering i klagesaker

Enkeltvedtak som er truffet av administrasjonen eller av politiske organer i Vestre Toten kommune kan påklages, jf. forvaltningsloven § 28 første ledd. Underinstans i klagesaker er administrasjonen eller det politiske organ som har truffet det påklagede vedtak.

For underinstansens behandling av klagen gjelder forvaltningslovens regler. Dersom underinstansen ikke finner klagen begrunnet, skal klagen oversendes det organ som etter lov er klageinstans for klagebehandling.

Kommunen er selv klageinstans i saker hvor klageinstans etter lov ikke er et eksternt klageorgan. Klagesaksbehandlingen i kommunens interne organer følger forvaltningslovens regler.

Formannskapet er klageinstans i alle saker hvor ikke formannskapet selv har truffet vedtak. I slike saker er kommunestyret klageinstans. Unntak gjelder for klager over taksering av eiendommer, hvor det er opprettet en egen sakkyndig klagenemnd, jf pkt 2.7.

1.6. Myndighet knyttet til bestemte roller i organisasjonen, og myndighet kommunestyret ikke kan delegere

Enkelte vedtak må kommunestyret treffe selv. Det fremgår da av loven at det er kommunestyret selv som er beslutningsmyndighet.

I administrasjonen er det bestemte roller der loven direkte tillegger myndighet uten å gå veien om delegering fra kommunestyret. Etter særlovgivningen er slik egen myndighet lagt til følgende funksjoner, blant annet:

- rektor (f.eks opplæringslova § 9-1)
- kommunelege (f.eks helse- og omsorgstjenesteloven § 5-5)
- leder av brannvesenet (f.eks brann- og eksplosjonsvernloven § 12 og tilhørende forskrift)

Det er viktig å understreke at myndighet gitt i lov til bestemte faglige roller er begrenset til faglige beslutninger. Stillingene er i alle andre beslutninger underlagt vanlig styring og delegering i linjen.

Det finnes dessuten en rekke roller der loven stiller krav til organisering og kompetanse, uten at det er spesifisert en egen myndighet ut over linjen gjennom kommunedirektøren. Eksempel på dette er arkivansvarlig i kommunen, krav til skolefaglig kompetanse på skoleeiernivå, biblioteksjef osv.

1.7. Gyldig delegering

For at myndighet til å gjøre en bestemt type vedtak eller beslutning skal være gyldig må følgende vilkår være oppfylt:

- Det må være anledning etter kommuneloven til å delegere vedtaket
- Det må være gjort et formelt riktig delegeringsvedtak
- Delegeringsvedtaket må være gjort av et organ som har myndighet til å gjøre det
- Delegeringen må gjøres til et organ som etter loven har anledning til å ta imot delegeringen

2. januar 2024

- Det delegerende organet må være overordnet organet som mottar delegeringen

Folkevalgte organ kan ikke delegere myndighet til noen andre i administrasjonen enn til kommunedirektøren.

Det organet som delegerer fra seg myndighet, kan når som helst tilbakekalle en delegert myndighet. Organet beholder ansvar og kontroll for beslutninger som er videredelegert. Det delegerende organet har også rett til å instruere eller overprøve det underliggende organet. Det samme gjelder i forhold til de roller som i henhold til delegeringsreglementet er tildelt myndighet.

Det organet som har delegert myndighet til å behandle en sak skal anvende saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven, i offentleglova og i særlover, selv om det i delegeringsreglementet ikke er vist til dette.

1.8. Oppdatering og endringer av delegeringsreglement

Det framgår av kommuneloven § 5-14 at kommunestyret selv skal vedta delegeringsreglement innen 31. desember året etter at kommunestyret ble konstituert. Sist vedtatte delegeringsreglement og eventuelle andre vedtak gjelder inntil nytt reglement er vedtatt.

Det skal utformes rutiner slik at delegeringsreglementet er oppdatert til enhver tid. Det legges opp til at delegeringsreglementet i sin helhet også minst blir evaluert av kommunestyret den siste våren i en kommunestyreperiode. I denne saken tar kommunestyret stilling til hvordan delegeringsreglementet har fungert for å overlevere disse erfaringene til neste kommunestyre. Det nye kommunestyret gir på selvstendig grunnlag oppdrag og mandat til en prosess for å vurdere delegering på politisk nivå og til kommunedirektøren.

I tillegg til at hvert nytt kommunestyre gjør vedtak om delegeringsreglementet, skal reglementet rutinemessig ta opp endringer i lovverk, organisering og endrede roller. Kommunedirektøren har ansvar for å koordinere og kvalitetssikre at slike endringer blir gjennomført.

1.9. Avgrensninger

Delegeringsreglementet skiller mellom politiske organ med beslutningsmyndighet, og organer som etter loven har rett til å bli hørt i beslutningsprosesser. Eldrerådet, Rådet for funksjonshemmede og Ungdomsrådet er en del av kommunens beslutningsprosesser. Dette delegeringsreglementet omhandler bare politiske organer og roller med beslutningsmyndighet.

2. januar 2024

Kontrollutvalget er et lovpålagt organ (kommuneloven § 23-1) med faste oppgaver definert i lov og forskrift (bl.a kommuneloven § 23-2). Kontrollutvalget er således ikke omfattet av kommunens delegeringsreglement.

2 Politiske organ med beslutningsmyndighet

2.1. Kommunestyrets oppgaver og myndighetsområde.

Valg og sammensetning

Kommunestyret velges av kommunens stemmeberettigede innbyggere etter regler fastsatt i valgloven. Valget gjelder for 4 år. Kommunestyrets medlemstall er ved særskilt vedtak fastsatt til 31.

Kommunestyret treffer selv vedtak i alle saker der kommunen skal treffe en avgjørelse og dersom ikke annet følger av lov eller delegert myndighet. Kommunestyret skal fastsette overordnede mål og utvikle langsiktige strategier for hele kommunens virksomhet.

Det skal foreta den overordnede samordningen og prioriteringen av kommunens utgifter og inntekter, og som kommunens øverste myndighet føre tilsyn og kontroll med hele den kommunale forvaltning og kommunens interesser for øvrig.

Bl.a følgende saker skal avgjøres i kommunestyret:

- Endring av kommunestyrets medlemstall i løpet av de 3 første år av valgperioden med virkning fra kommende valgperiode
- Saker om valg, om fastsetting av arbeids- og ansvarsområde for faste politiske organer og reglementer for disse.
- Vedtak om økonomiplan og årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning samt saker om finansforvaltning, revisjonsordning, økonomiske garantier og låneopptak.
- Fastsetting av eiendomsskatt, - grunnlag og retningslinjer.
- Kommunal planstrategi, vedtak om kommuneplan og reguleringsplan.
- Større temaplaner tilsvarende kommunedelplaner, og beredskapsplan.
- Vedtekter, forskrifter og overordnede retningslinjer.
- Ansettelse av kommunedirektør.
- Fastsettelse av personalpolitiske, og etiske, mål og retningslinjer.
- Å opprette nye, legge ned eksisterende, eller gjøre vesentlige endringer i kommunens tjenestetilbud.
- Vedtak om deltagelse i interkommunale selskap
- Retningslinjer for saksbehandling i politiske utvalg.
- Ta stilling til innbyggerinitiativ.
- Overføre hestekompetanse til formannskapet og andre utvalg
- Vedtak om låneopptak og garantiforpliktelser
- Fastsette reglement for kommunen sin finansforvaltning
- Saker i særlover som ikke kan delegeres.

Kommunestyret skal motta og vurdere økonomi- og resultatrapportering fra den kommunale virksomheten.

2.2. Fordeling av saker mellom kommunestyret og utvalg

Delegeringsreglementet omfatter utvalg som er delegert myndighet til å ta beslutninger, og som kan innstille til vedtak i kommunestyret. Utvalg i Vestre Toten kommune er formannskapet, Oppvekst- og velferdsutvalg (OVU), Planutvalget (PLU), partssammensatt utvalg og valgstyret. I tillegg er det opprettet et utvalg for vilt og fiske under.

Utvalg kan fatte vedtak i saker innenfor saksområde tildelt av kommunestyret hvor ikke annet følger av lov (kommuneloven § 5-7). Det kan være saker av prinsipiell strategisk betydning som bør gå videre til politisk behandling. Ordfører har myndighet til å sette saker som er behandlet i faste utvalg på sakskartet i formannskapet og kommunestyret (kommuneloven § 11-3).

Alle saker som har økonomiske konsekvenser utenfor økonomisk ramme, skal behandles i formannskapet før behandling i kommunestyret. Slike saker bør fortrinnsvis behandles i forbindelse med ordinær eller revidert behandling av økonomiplan.

2.3. Ordfører

2.3.1. Ordførers oppgaver

Ordførers oppgaver (og myndighet) framgår av kommuneloven § 6-1. Ordføreren er kommunestyrets og formannskapets leder. Ordføreren er kommunens rettslige representant og underskriver på kommunens vegne i alle tilfelle hvor myndigheten ikke er delegert til andre.

Kommunestyret kan gi ordføreren fullmakt til å treffe avgjørelser i enkeltsaker eller type av saker som ikke er av prinsipiell betydning, når slike etter lovgivning eller kommunestyrets delegasjon ikke skal treffes av annet kommunalt organ eller administrasjonen. Kommunestyret kan og gi ordfører myndighet til å treffe vedtak i hastesaker (etter kommuneloven §11-8), men historisk har kommunestyret valgt å legge denne myndigheten til formannskapet.

2.3.2. Delegering av myndighet til ordfører

Ut over den myndighet som er lagt til ordfører etter kommuneloven har ordfører følgende myndighet:

2. januar 2024

- avgjøre kommunal representasjon for beløp inntil kr 25 000,- – tjuefem tusen kroner
- anskaffe blomsterhilsener og mindre gaver til ansatte ved spesielle anledninger og til gjester/ kommunens forbindelser
- ved forfall til styrer, råd og forsamlinger og lignende hvor kommunestyret har vedtatt eller delegert videre til utvalg valg av representanter, og der det er anledning, gis ordfører fullmakt til å supplere med vara.
- bevilge tilskudd til lag/foreninger/organisasjoner med inntil kr 10 000,- pr. gang. Tilskuddene finansieres over posten «Formannskapets reserverte bevilgninger», og tildeles i tråd med retningslinjer for bruk av denne posten. Tildeling/- avslag av slike tilskudd skal refereres for formannskapet i første mulige møte
- (sammen med kommunedirektøren) sette krisestab ved behov og disponere ressurser inntil kr 1 – én - million kroner i krisesituasjoner, jf. beredskapsplan for Vestre Toten kommune (se også kommunedirektørens myndighet – pkt 3-1)

2.3.3 Myndighet ved administrasjonens inhabilitet

I saker som er delegert til kommunedirektøren i de tilfeller hvor kommunedirektøren selv, og dermed hele administrasjonen, er inhabil og det ikke oppnevnes settekommunedirektør, delegeres ordfører myndighet til å treffe vedtak. Den samme bestemmelsen gjelder med hensyn til å gi innstillinger til folkevalgte organer i de tilfeller hvor kommunedirektøren selv, og dermed hele administrasjonen, er inhabil.

Ordfører vurderer med utg.pkt i den enkelte sak, evt. sammen med formannskapet, om settekommunedirektør skal engasjeres eller om saken ivaretas i egenregi.

Ved kommunaldirektørens inhabilitet, og det velges å oppnevne settekommunedirektør, gis kommunedirektøren i Søndre Land kommune fullmakt til å utrede, alternativt vedta, saker på vegne av Vestre Toten kommune.

2.4. Formannskapet

2.4.1. Formannskapets ansvarsområde

Formannskapet er et lovpålagt organ, jf. kommuneloven § 5-6 og er det nest øverste organ i kommunen etter kommunestyret.

Formannskapet skal være aktivt inne i aktuelle politiske prosesser i kommunen, og skal være en arena hvor ordfører, kommunedirektøren og andre tidlig skal kunne legge fram aktuelle politiske saker. Formannskapet skal gjennom sitt virke bidra til et funksjonsdyktig folkestyre og rasjonell og effektiv forvaltning, samt helhetlig politisk styring.

2. januar 2024

Formannskapetets ansvarsområder (ikke uttømmende):

- Forslag til økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap, årsberetning og skattevedtak (kommuneloven § 5-6, jfr. § 14-3)
- Saker som krever samordning mellom flere av de faste utvalgene
- Prinsipielle saker angående forvaltning av kommunale bygninger og eiendommer
- Klageorgan for alle klagesaker hvor kommunen selv er klageinstans, og hvor formannskapet ikke selv har truffet vedtaket
- Servering- og skjenkebevillingsvirksomhet
- Formannskapetets reserverte bevilgninger

2.4.2. Delegering av myndighet til Formannskapet

Formannskapet har følgende myndighet:

- Avgjørelsesmyndighet i alle saker som det etter kommuneloven er adgang til å delegere til formannskapet, og som kommunestyret ikke har lagt til noe annet organ. Dersom kommunen ikke har avgjørelsesmyndighet i slike delegerte saker, har formannskapet uttalerett i saken. Dette følger av kommuneloven § 5-6.
- Avgjørelsesmyndighet i saker som skulle ha vært truffet av kommunestyret, når det er nødvendig at avgjørelse treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle møte i kommunestyret. Dette følger av kommuneloven § 11-8. Slike avgjørelser forelegges kommunestyret i første mulige møte.
- Innstillingsrett til kommunestyret i vedtak om økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak samt i andre økonomisaker gjennom året som må fremmes for kommunestyret
- Uttalerett i alle saker av prinsipiell betydning innenfor kommunens plan- og økonomiforvaltning, og er i slike saker et forberedende og koordinerende organ for kommunestyret.
- Behandle de rapporter som legges fram fra kommunedirektøren vedrørende regnskapsutviklingen for kommunens samlede virksomhet.
- Vurdere økonomiske disposisjoner i de interkommunale selskaper og gi uttrykk for Vestre Toten kommunes syn overfor egne representanter i selskapenes styrende organer.
- Vedta tilleggsbevilgninger og bevilgninger til formål utenfor vedtatt årsbudsjett, men innenfor gitt tilleggsbevilgningsramme.
- Utvikling og vedlikehold av kommunens eiendomsmasse.
- Foreta salg/kjøp av fast eiendom og pantsette fast eiendom. Økonomireglementet definerer nærmere ramme.
- Saker knyttet til brann-, redning og beredskapsmessige spørsmål.
- Treffe vedtak vedr. søknader om bevilgninger for salg/skjenking av alkohol utenom den samlede behandlingen av alle bevilgninger året etter at et nytt kommunestyre har tiltrådt. Denne samlede behandlingen skal kommunestyret selv foreta. Formannskapet vedtar inndragning av bevilgninger og ilegging av prikkbelastninger.
- Formannskapet er klageorgan for saker etter tobakkskadeloven, jfr. lov om folkehelsearbeid.

2.5. Oppvekst- og velferdsutvalget (OVU)

2.5.1. Utvalgets ansvarsområde

Utvalget er opprettet i k-sak 018/2020.

Utvalgets fokusområde er innenfor oppvekst- og velferdsområdet, dvs utvalget har ansvar for å følge utviklingen og behandle saker innenfor utvalgets saksområder, herunder:

- Grunnskole og skolefritidsordningen (SFO)
- Barnehage
- Voksenopplæring
- Kulturskole
- Tildeling av kulturmidler og utmerkelser
- Kino
- Bibliotek
- Ungdomsråd
- Folkehelse
- Kommunens helse- og omsorgstilbud
- Psykisk helsevern
- Krisesenter
- Barnevern
- Sosiale tjenester
- Flyktningetjenesten

Andre saker som naturlig ligger inn under utvalgets saksområde.

Utvalget har ikke økonomiansvar / økonomimyndighet. Utvalget skal imidlertid drøfte og uttale seg om prioriteringer innenfor eget saksområde når kommunedirektøren fremmes sitt årlige forslag til budsjett og økonomiplan og i forkant av den avsluttende politiske budsjettbehandlingen.

2.5.2. Delegering av myndighet

Oppvekst og Velferdsutvalget har følgende myndighet:

- Avgjørelsesmyndighet i saker innenfor utvalgets saksområde, med unntak av saker som etter lov, forskrift eller delegering, skal avgjøres av et annet organ, eller er av strategisk eller prinsipiell betydning og som derved bør avgjøres i kommunestyret.
- Innstillingsrett til formannskapet og/eller kommunestyret i vedtak innenfor utvalgets saksområde.
- Uttalerett i alle saker av prinsipiell betydning innenfor utvalgets saksområde.

2.6. Utvalg for Teknisk Drift og Plansaker (UTP)

2.6.1. Utvalgets ansvarsområde

Utvalg for Teknisk Drift og Plansaker (UTP) er opprettet i k-sak 063/2023.

Utvalgets fokusområde er på planlegging og samfunnsutvikling. Utvalget har ansvar for å følge utviklingen og behandle saker innenfor utvalgets saksområder, herunder:

- Kommuneplanutvalg med ansvar for overordnet planarbeid
- Plan- og byggesaksbehandling
- Miljø og naturvern
- Fiske- og viltforvaltning, se dog «Vilt- og innlandsfiskenemnd» under
- Landbruk og skogbruk
- Saker knyttet til spørsmål vedr. vei, vann, avløp og grøntanlegg
- Kommunal forurensningsmyndighet (*)
- Utbygging av energiproduserende anlegg
- Konsesjoner
- Folkehelse
- Planutvalget legger på høring og fastsetter planprogram for kommunedelplaner.

Andre saker som naturlig ligger inn under utvalgets saksområde.

(*) I saker som gjelder egen virksomhet, der UTP blir inhabilt, legges saken fram for formannskapet til behandling. Dette gjelder saker knyttet til kommunens rolle som forurensningsmyndighet og i noen tilfelle bygningsmyndighet.

Utvalget har ikke økonomiansvar / økonomimyndighet. Utvalget skal imidlertid drøfte og uttale seg om prioriteringer innenfor eget saksområde når kommunedirektøren fremmes sitt årlige forslag til budsjett og økonomiplan og i forkant av den avsluttende politiske budsjettbehandlingen.

2.6.2. Delegering av myndighet

Utvalg for Teknisk Drift og Plansaker (UTP) har følgende myndighet:

- Avgjørelsesmyndighet i saker innenfor utvalgets saksområde, med unntak av saker som etter lov, forskrift eller delegering, skal avgjøres av et annet organ, eller er av strategisk eller prinsipiell betydning og som derved bør avgjøres i kommunestyret.
- Innstillingsrett til formannskapet og/eller kommunestyret i vedtak innenfor utvalgets saksområde
- Uttalerett i alle saker av prinsipiell betydning innenfor utvalgets saksområde

2.6.2 Vilt- og innlandsfiskenemnd

Vilt- og innlandsfiskenemndas virkeområde er behandling av de saker som etter bl.a Viltloven og Lov om laksefisk og innlandsfisk er delegert til kommunen, samt forskrift om forvaltning av hjortevilt m.m.

2.7. Sakkyndig nemnd

Taksering av eiendommer i Vestre Toten kommune skal foretas av en sakkyndig nemnd, oppnevnt av kommunestyret, jfr. Lov om eigedomsskatt til kommunane (eigedomsskattelova). Klage over taksering rettes til Eiendomsskattenemnda.

2.8. Partssammensatt utvalg (ADMIS)

2.8.1. Utvalgets arbeidsområde

Det partssammensatte utvalget har ansvaret for behandling av saker som gjelder forholdet mellom kommunen som arbeidsgiver og de ansatte.

Partssammensatt utvalg har som hovedarbeidsområde å trekke opp forslag til linjer for kommunens overordnede personalpolitikk innenfor rammen av kommunens arbeidsgiverpolitikk, slik den fastsettes av kommunestyret.

Utvalgets ansvarsområde framgår av kommuneloven § 5-11, punkt 1 og Hovedavtalen Del B, § 4 Partssammensatte utvalg.

Partssammensatt utvalg har følgende hovedoppgaver (ikke uttømmende):

- Utarbeidelse og oppfølging av kommunens arbeidsgiverpolitikk, såsom ledelsesfilosofi, bemanningsnormer etc.
- Personalpolitiske retningslinjer inkl. rekruttering-, kompetanse- og livsfasepolitikk
- Lønnspolitiske retningslinjer
- Mangfold, likestilling og inkludering
- Inkluderende arbeidsliv/helsefremmende arbeidsplasser
- Permisjons- og tilsettingsreglement
- Behandlingsrutiner for varslingsaker
- Utvalget drøfter dessuten kvalitets-, fornyings- og utviklingstiltak, oppfølging og implementering av nasjonalt vedtatte reformer herunder fortolkning av disse

2.8.2. Delegering av myndighet

- Uttalerett i alle saker innenfor utvalgets saksområde

2.9. Valgstyret

2.9.1. Styrets arbeidsområde

Valgstyret har ansvar for valggjennomføring, og er bl.a delegert myndigheten til å velge stemmestyrer (valgloven § 4-2).

2.9.2. Delegering av myndighet

- Avgjørelsesmyndighet i saker innenfor styrets saksområde, med unntak av saker som etter lov, forskrift eller delegering, skal avgjøres av et annet organ, eller er av strategisk eller prinsipiell betydning og som derved bør avgjøres i kommunestyret.

2.10 Eldrerådet (ELR)

Eldrerådet består av 7 medlemmer. Den formelle oppnevningen av rådet foretas av kommunestyret. Flertallet av medlemmene skal være alderspensjonister. Eldrerådet velger selv leder og nestleder blant medlemmene.

2.10.1 Ansvar og oppgaver

Eldrerådet er et rådgivende utvalg som har mandat til å avgi uttalelser, anmodninger og råd til kommunestyret. I henhold til elderrådsloven § 3, er eldrerådet kun av rådgivende art. Eldrerådet kan derfor ikke ta avgjørelser i saker, men vedta en uttalelse eller innstilling. Eldrerådet skal i henhold til loven ha seg forelagt alle saker som angår eldre. Saker som eldrerådet ønsker behandlet, utarbeides av den virksomhet/ etat som administrasjonen finner riktig ut fra sakens art.

2.11 Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (RMNF)

Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne er nedsatt med hjemmel i «Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommuner og fylkeskommuner for mennesker med nedsatt funksjonsevne mm.»

Rådet består av 7 medlemmer med varamedlemmer, oppnevnt av kommunestyret. 5 av medlemmene oppnevnes etter forslag fra funksjonshemmedes organisasjoner. 2 av medlemmene velges blant kommunestyrets medlemmer. Kommunestyret velger selv leder og nestleder.

2.11.1 Ansvar og oppgaver

Rådet skal behandle saker som er særlig viktige for personer med nedsatt funksjonsevne, for eksempel tilgjengelighet, arbeid mot diskriminering på grunnlag av nedsatt funksjonsevne, samt tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Rådet skal medvirke til at samfunnsmessige barrierer blir fjernet, direkte og indirekte diskriminering blir motarbeidet innenfor hele det kommunale saksområdet, at mennesker med nedsatt funksjonsevne får tilgang til de kommunale tjenestene og kommunal informasjon som er nødvendig for at de skal fungere best mulig.

2. januar 2024

Rådet skal blant annet kunne ta opp forhold innenfor plan- og bygningssektoren, samferdsel, barnehage, arbeid skole, kultur, idrett, friluftsliv, helse og pleie- og omsorgstjenester.

Rådet bør konsentrere seg om større og overgripende saker for å sikre at det blir tatt hensyn til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Rådet kan etter loven ta opp saker av eget initiativ. Rådet skal ikke behandle saker som gjelder enkeltpersoner.

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne er et rådgivende organ. Uttalelsene fra rådet binder ikke politikere eller organer videre i prosessen med en sak, men uttalelsen følger saken frem til vedtak.

2.12 Ungdomsrådet (UDR)

Ungdomsrådet er nedsatt med hjemmel i «Kommuneloven av 2018, med tilhørende forskrift».

Rådet består av 9 medlemmer med varamedlemmer, hvorav 2 er oppnevnt av kommunestyret. 7 av medlemmene (som skal være i alderen 13-19 år) oppnevnes etter forslag fra organisasjoner som representerer ungdom, f.eks elevråd, fritidsklubber og ungdomshus. Ungdomsrådet velger selv leder og nestleder.

2.12.1 Ansvar og oppgaver

Rådet er oppnevnt for å sikre en bred, åpen og tilgjengelig medvirkning fra ungdom i alle saker som gjelder dem. Uttalelser fra ungdomsrådet skal kunne gis så tidlig at de har mulighet til å påvirke utfallet av saken. Eksempel på saker som Ungdomsrådet skal sikres uttalerett i er budsjett og økonomiplan, kommuneplan, og annet overordnet planverk som sektorplaner, kommunedelplaner, reguleringsplaner etc.

Ungdomsrådet kan også ta opp saker på eget initiativ.

Ungdomsrådet skal ikke behandle saker som gjelder avgjørelser overfor enkeltpersoner.

Ungdomsrådet skal hvert år utarbeide årsmelding som forelegges kommunestyret.

2.13 Internasjonalt råd (INR)

Internasjonalt råd ble oppnevnt av kommunestyret i sak 114/17 med hjemmel i §10 i «Lov om kommuner og fylkeskommuner». Ungdomsrådet velger selv leder og nestleder.

2.13.1 Ansvar og oppgaver

Rådet skal være et rådgivende bindeledd og brobygger mellom de kommunale beslutningstagere (politisk ledelse og administrasjon), og innbyggere med ikke-norsk

bakgrunn. Et formål med et kommunalt Internasjonalt Råd er å gi innvandrerpopulasjonen et forum som kan ivareta deres interesser, og kunne fungere som et ombudsorgan.

Internasjonalt råd kan ta opp saker på eget initiativ og skal gis anledning til høringsuttalelser i overordnet planverk.

Internasjonalt råd skal ikke behandle saker som gjelder avgjørelser overfor enkeltpersoner.

3. Delegering av myndighet til kommunedirektør

3.1. Kommunedirektørens ansvarsområde

Kommunestyrets delegering av myndighet til kommunedirektøren går på to hovedområder:

- Drift og utvikling av kommuneorganisasjonen
- Myndighet til å ta beslutninger etter loven som forvaltningsorgan

Kommunedirektøren er den øverste leder for den samlede kommunale administrasjon, med de unntak som følger av lov og innenfor de rammer som kommunestyret fastsetter.

Delegasjonen fra kommunestyret til kommunedirektøren følger av kommuneloven § 13-1 og er definert slik:

1. Kommunedirektøren skal lede den samlede kommunale eller fylkeskommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lov, og innenfor de instruksjer, retningslinjer eller pålegg kommunestyret eller fylkestinget gir.
2. Kommunedirektøren skal påse at saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet. Utredningen skal gi et faktisk og rettslig grunnlag for å treffe vedtak.
3. Kommunedirektøren skal påse at vedtak som treffes av folkevalgte organer, blir iverksatt uten ugrunnet opphold. Hvis kommunedirektøren blir oppmerksom på faktiske eller rettslige forhold som har sentral betydning for iverksettingen av vedtaket, skal han eller hun gjøre det folkevalgte organet oppmerksom på dette på en egnet måte.
4. Kommunedirektøren har møte- og talerett i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer, med unntak av kontrollutvalget. Kommunedirektøren kan la en av sine underordnede utøve denne retten på sine vegne.
5. Et folkevalgt organ kan gi kommunedirektøren myndighet til å treffe vedtak i saker som ikke har prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget selv har bestemt noe annet.
6. Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov, jfr. kommuneloven § 13-1 7. ledd.

7. Kommunedirektørens søksmålskompetanse: Kommunedirektøren delegeres adgang til å opptre som kommunens stedfortreder i rettsaker, jfr. tvisteloven § 2-5.
8. Kommunedirektøren har fullmakt til å anlegge søksmål i kurante saker.
9. Kommunedirektørens påtalemyndighet: Kommunedirektøren har med hjemmel i straffeprosessloven § 81 a myndighet til å begjære påtale i alle saker som gjelder innbrudd og hæververk på kommunens eiendommer eller straffbare handlinger mot kommunalt ansatte, samt i andre saker hvor kommunen er fornærmet når hensynet til etterforskningen krever rask påtale.
10. Kommunedirektøren gis myndighet til å opptre som rettslig representant for kommunen og underskriver på kommunens vegne i ordførerens sted, jfr. kommuneloven § 6-1.

I krisesituasjoner i fredstid/beredskapssituasjoner leder kommunedirektøren kriseledelsen og har fullmakt til å disponere midler fra kommunens budsjett, omdisponere personell m.m. etter retningslinjer som er gitt i plan for kommunal kriseledelse/beredskapsplan for Vestre Toten kommune. Se også myndighet gitt til ordfører, jfr. over.

3.2. Delegering av myndighet til kommunedirektøren

3.2.1. Generell avgjørelsesmyndighet

Kommunedirektøren har etter kommuneloven § 13-1 6. ledd myndighet til å treffe avgjørelse i alle enkeltsaker eller typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, og som ikke kommunestyret selv eller andre folkevalgte organer skal avgjøre i henhold til lov, forskrifter, retningslinjer eller reglement.

3.2.2. Personalmyndighet

Kommunedirektøren har etter kommuneloven § 13-1 7. ledd det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov. Heri ligger myndighet til å vedta organisasjonsendringer, opprette, omgjøre og nedlegge stillinger innenfor budsjettets rammer og lovgivningen og til å treffe avgjørelser i personalsaker. Kommunedirektøren rapporterer fortløpende om slike endringer til det aktuelle utvalg og/eller til kommunestyret.

Kommunedirektøren er ansettelsesmyndighet for alle stillinger, med de unntak som følger av lovgivningen, og med unntak av de stillinger hvor kommunestyret har ansettelsesmyndighet. Under utøvelsen av denne myndighet skal Hovedavtalens medbestemmelsesregler legges til grunn.

Kommunedirektøren har avgjørelsesmyndighet i personalsaker hvor ikke avgjørelsen ved lov er lagt til andre organer.

2. januar 2024

3.2.3 Myndighet i økonomiske saker

Det vises til bestemmelser i eget økonomireglement samt kommunedirektørens utredningsrett og plikt etter kommuneloven § 13-1.

3.4. Videredelegering fra kommunedirektøren

Kommunedirektøren har fullmakt til å delegere videre myndighet i henhold til et eget administrativt delegeringsreglement.